COLUMN

Water volgens Wouter

Wouter Stapel is Strategisch Adviseur Waterketen bij Royal HaskoningDHV

Rob van der Velde is adviseur riolering en waterbeheer bij Watermaat

PASSENDE ARBEID

We hoeven ons rondom riolering en stedelijk water niet te vervelen. De agenda's van medewerkers van gemeenten en waterschappen zijn vaak al vol met het reguliere werk. Daar komen 'nieuwe' opgaven en taken bovenop. Intussen wordt de formatie meestal niet groter of krimpt die (bijvoorbeeld bij fusies) zelfs.

De ingrediënten om doelen niet te halen, jezelf en anderen te frustreren en je positieve energie kwijt te raken zijn daarmee volop aanwezig. Daar goed mee omgaan vraagt om keuzes maken, organiseren en loslaten. En geen taken op je nemen die niet bij je passen.

DE VERLEIDING

In 'Animal Farm' van George Orwell zegt het paard Boxer - telkens als een doel uit zicht lijkt te raken - „I will work harder". Die verleiding om Ja te zeggen tegen iets wat óók belangrijk is herken ik bij mijzelf en vele gedreven collega's in onze sector. Ja zeggen is echter makkelijker dan Ja doen. De intentie en het engagement zijn er wel, maar de tijd is beperkt en allerlei ad hoc vragen leiden tot uitstel. En als je Ja zegt tegen iets dat je belangrijk vindt, maar dat eigenlijk niet zo bij je past wordt het nóg moeilijker.
Dat zo afspraken niet worden nagekomen en planningen worden opgerekt heeft niets met onwil te maken. Wel met het stellen van onhaalbare of onhandige doelen.

DE VALKUIL

De afgelopen jaren hebben de samenwerkingsverbanden veel bereikt. Doelmatigheidsopgaven uit het Bestuursakkoord Water worden over het algemeen behaald en men weet elkaar steeds beter te vinden en te helpen. Dat succes nodigt uit om ook 'nieuwe' opgaven bij deze samenwerkingen neer te leggen. Klimaatadaptatie is een mooi voorbeeld. Het klimaatthema wateroverlast is vaak al goed opgepakt, dus verbreding naar de andere thema's ligt voor de hand.

Dat is een valkuil. Los van of men daar tijd voor heeft, zou het toevallig zijn als iedereen in het samenwerkingsteam daarvoor ook de juiste persoon binnen gemeente of waterschap is. Niet iedereen heeft wat met die thema's en de een focust zich op beleid en de ander heeft meer met operationele aspecten. En gemeenten zijn verschillend georganiseerd: voor de ene gemeente is het logisch dat de waterman of vrouw aan klimaatadaptatie trekt en voor de andere juist niet.

KUNNEN, WILLEN EN ORGANISEREN

Om bij een hoge werkdruk de doelen te bereiken is het belangrijk dat men niet alleen qua kennis, ervaring en tijd in staat is om de klus te klaren, maar ook dat men er blij van wordt. Als je een stap extra moet zetten helpt het als die je minstens evenveel energie geeft als dat die je kost.

Zo kom ik tot een paar handvatten om de samenwerking effectief te houden:

- Breng met elkaar het 'Kunnen' en het 'Willen' in kaart: Wie is waar goed in en waar liggen de ambities en interesses? En hoeveel tijd heeft ieder beschikbaar? Pas daarbij op voor 'wishful thinking'!
- Stop de tijd en energie die je hebt in wat belangrijk is en wat je voldoening geeft.
- Besteed het overige uit - aan collega's of externen die kunnen en willen.
- En zeg dus Nee als dat nodig is om teleurstellingen te voorkomen.
- Maak in de samenwerking keuzes over wat je met z'n allen doet en wat in subgroepjes of door individuen wordt gedaan of getrokken / uitbesteed.
- Streef niet per se naar een gelijke ('eerlijke') verdeling van taken. Dat zou er immers al gauw toe leiden dat sommigen klussen krijgen die niet bij hen of op hun bord passen.
- En durf los te laten. Je kan niet alles controleren. Voortgang is vaak beter dan trage perfectie.

Oftewel: organiseer 'Passende arbeid'.